

Kadın Eserleri
Kütüphanesi ve
Bilgi Merkezi
Vakfı

ÖZEL ARŞİVLER KOLEKSİYONU

*Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı Görsel Arşivi

Şirin TEKELİ
(1944-2017)

Akademisyen, Aktivist

ŞİRİN TEKELİ ARŞİVİ

© Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı. Tüm hakları saklıdır.

ARŞİV ÖZETİ

Arşiv Mekânı

Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı – Özel Arşivler Bölümü / İstanbul Türkiye

Arşivin Yaratıcısı

Şirin Tekeli

Arşivin Adı

Şirin Tekeli Özel Arşivi

Bağışlama Tarihi

02 Mart 2017

Arşivin Kapsadığı Dönem

1920 - 2001

Arşivin Uzunluğu

2,80 metre raf uzunluğu

Arşivin Bağışlanması/Sağlanması

Şirin Tekeli tarafından bağışlandı.

Şirin Tekeli Oto/Biyografisi

Şirin Tekeli, 1944'de Ankara'da doğdu. 1961 yılında Ankara Kız Lisesi'nden mezun olduktan sonra döviz sınavını kazanarak Fransa'ya gitti. 1962 yılında Paris'te hukuk eğitimine başladı. Fakat dönemin Fransa'sında politik ortamın hareketli, çatışmalı olmasının yanı sıra eğitimin de beklentisini karşılamaması sebebiyle, hukuk eğitimini yarıda bıraktı, Paris'ten ayrıldı. Ardından İsviçre'ye giderek Lozan Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi eğitimi aldı ve 1967'de mezun olarak Türkiye'ye döndü. 1968-1981 yılları arasında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde öğretim üyesi yaptı. 12 Eylül 1980 askeri darbesi sonrasında kurulan YÖK'ün, sosyal bilimlerde 'düşünce ve araştırma' özgürlüğünü budadığı; tamamen ordu benzeri bir dikey örgüt yapısı kurduğu; bilim yapmak yerine resmi ideolojiyi öğretmek amacını güttüğü, öğrencileri ve öğretim görevlilerini siyaset-dışılaştırdığı gerekçelerine dayanarak ve YÖK'ü protesto etmek amacıyla 1981 yılında üniversitedeki görevinden istifa etti.

Üniversiteden ayrıldıktan sonra, yazar, redaktör ve çevirmen olarak çalışmaya başladı. Kadınlarla ilgili Eşitlik Politikaları konulu bir araştırma gerçekleştirdi. 1981 yılında Yazarlar Kooperatifi-YAZKO'nun davetiyle feminist yayınları çevirmek üzere bir çeviri grubunun içinde yer aldı. Bu grup bir yandan "bilinç yükseltme" deneyimine olanak verdi, bir yandan da feminizmin terminolojisini Türkçede oluşturmak gibi önemli bir işlev gördü.

Doçentlik tezi olarak hazırladığı kadınların siyasete katılımı üzerine karşılaştırmalı araştırma 1982'de Birikim Yayınları tarafından "Kadınlar ve Siyasal-Toplumsal Hayat" adıyla yayımlandı. Bu kitap, Türkiye'de kadınların politik ve toplumsal alanda marjinalleşmesi üzerine, Türkçe yayınlanan ilk kitaptır.

Türkiye'de o yıllarda yeni gelişmekte olan feminist kadın hareketi içinde aktif olarak yer alan Şirin Tekeli, çeyrek yüzyıl sürdürdüğü faaliyet sırasında çeşitli etkinliklere katılırken; 1985'te Kadınlara Karşı Her Türlü Ayırmacılığın Önlenmesi Sözleşmesi

(CEDAW-Committee on the Elimination of Discrimination against Women)'nin uygulanmasını talep eden dilekçe kampanyasını, Medeni Kanun reformu mücadelesini başlattı. 1987'deki Aile İçi Şiddete Karşı Yürüyüş ve Kariye Şenliği ile başlayan, 1989'da Mor İğne Kampanyası ile devam eden, genç kadınların, taşralı kadınların, Kürt kadınların katılmalarıyla gerçek anlamda bir toplumsal harekete dönüşen aktivitelerin içinde ve başında yer aldı. 1989'da Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı'nın kuruluş çalışmalarını başlattı. Ayrıca; 1997 yılında KA-DER (Kadın Adayları Destekleme Derneği), Anakültür Kooperatifi ve Winpeace -Türk ve Yunan Kadınları Barış Girişimi'nin oluşumunda kurucu olarak yer aldı.

Şirin Tekeli 13 Haziran 2017'de Bodrum'da vefat etti

*Bu biyografi, "*Feminizmi Düşünmek*", İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2017, kitabından, <https://tr.wikipedia.org> ve <http://www.biyografya.com> sitelerinden derlenerek hazırlanmıştır.

Arşiv Özeti

Arşivde; Şirin Tekeli'nin kurucusu olduğu ve destek verdiği çeşitli kurumlara ait tüzükler; bildiri, broşür, el ilanı gibi ajitasyon ve propaganda malzemeleri; Fransızca ve Türkçe mektuplar; el yazısı notlar; toplantı notları; yerli/yabancı sempozyumlara ait belgeler; fotoğraflar; gazete kupürleri; raporlar; yazışmalar; konuşma metinleri; fotoğraflar; takvimler ve kendi çalışmalarıyla ilgili taslaklar bulunmaktadır

Kimlik Numarası

10014

Dili

Türkçe, İngilizce, Almanca, Fransızca

Özel Arşivin Kapsamı ve İçeriği

Şirin Tekeli Özel Arşivi'nde: kişisel çalışmalarına ilişkin el yazısı notlar, yazılar, makale taslakları ve orijinaleri, mektuplar, fotoğraf albümü; katıldığı ya da davet edildiği çeşitli etkinliklere ait davetiye, etkinlik programı, bildiri, broşür, el ilanı, kimlik kartları türünden efemera malzemeleri; bültenler ve raporlar; Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği, Demokratik Kadın Birliği, Feminist International Radio Endeavour Derneği, Kadın Adayları Destekleme ve Eğitim Derneği, Konrad Adenauer Vakfı, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı tüm bu dernek ve vakıflara ait tüzükler; çeşitli dernek ve vakıfların çalışma raporları; "2000'den Önce Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne en az 55 Kadın Milletvekili Sokma Projesi" taslağı, BİLAR seminerlerine ait konuşma metinleri; kadına yönelik şiddet ve kadının siyasetteki yeri konusunda çalışmalar; çeşitli dergi ve gazetelere ait kupürler; yer almaktadır. Ayrıca, bağışladığı kitaplar içinde Dünya Klasikleri dizisi de yer almaktadır.

Katalog Bilgisi

Şirin Tekeli Özel Arşivi'nin 971 belgesi Nazlıcan Bayraktar tarafından kataloglandı.

Anahtar Kelimeler

Aksu Bora, Elizabeth Badinter, Halimi Gisèle, Şirin Tekeli, Yeşim Arat, Zeynep Oral, ANA Kültür Derneği, CHP İstanbul İl Örgütü Kadın Kolları, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği, Demokratik Kadın Birliği, Helsinki Yurttaşlar Meclisi, Kadın Adayları

Destekleme ve Eđitme Derneği (KA-DER), Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı (KEKBMV), Kadın Hukukçuları Destekleme Vakfı, Konrad Adenauer Vakfı, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı, Türk Kadınlar Birliği, Türkiye Sosyal Ekonomik Siyasal Araştırmalar Vakfı, Winpeace -Türk ve Yunan Kadınları Barış Girişimi, Yazarlar ve Çevirmenler Yayın Üretim Kooperatifi (YAZKO), Stockholm Radyosu, feminizm, feminist hareket, feminist teori, kadınların hak mücadelesi, Medeni Kanun, kadın ve siyaset, kadın ve siyasal temsil, kadına yönelik şiddet, Türkiye’de kadın hareketi, Türkiye’de kadın hakları

Fonun Kullanımı

Fonun üzerinde herhangi bir kısıtlama yoktur.